

Limburgs Offensief Stikstof

Samen werken aan geborgde daling stikstof en herstel natuur

Redeneerlijn

Update 13 maart 2025

1. Voorstel inhoudsopgave LOS

H1 Introductie

- 1.1. Aanleiding en ambitie
- 1.2. Doel, status en positionering LOS
- 1.3. Van voorontwerp- naar ontwerp-LOS
- 1.3. Leeswijzer

H2 Ambitie en doelen

- 2.1 Ruimtelijk ontwikkelperspectief voor landelijk gebied van Limburg (uit Povi)
- 2.2. Limburgse opgaven en ambitie voor het LOS (=geborgd maatregelenpakket)
- 2.3. Uitwerking doelen van het LOS

H3 Ontwikkelstrategie en maatregelen

- 3.1. Ontwikkelstrategie (ontwikkelpad, generiek en gebiedsspecifiek, GGA, etc)
- 3.2. Pakket van maatregelen, instrumenten en middelen voor 2025-2027
- 3.3. Doorkijk naar uitvoering op middellange termijn / vanaf 2028

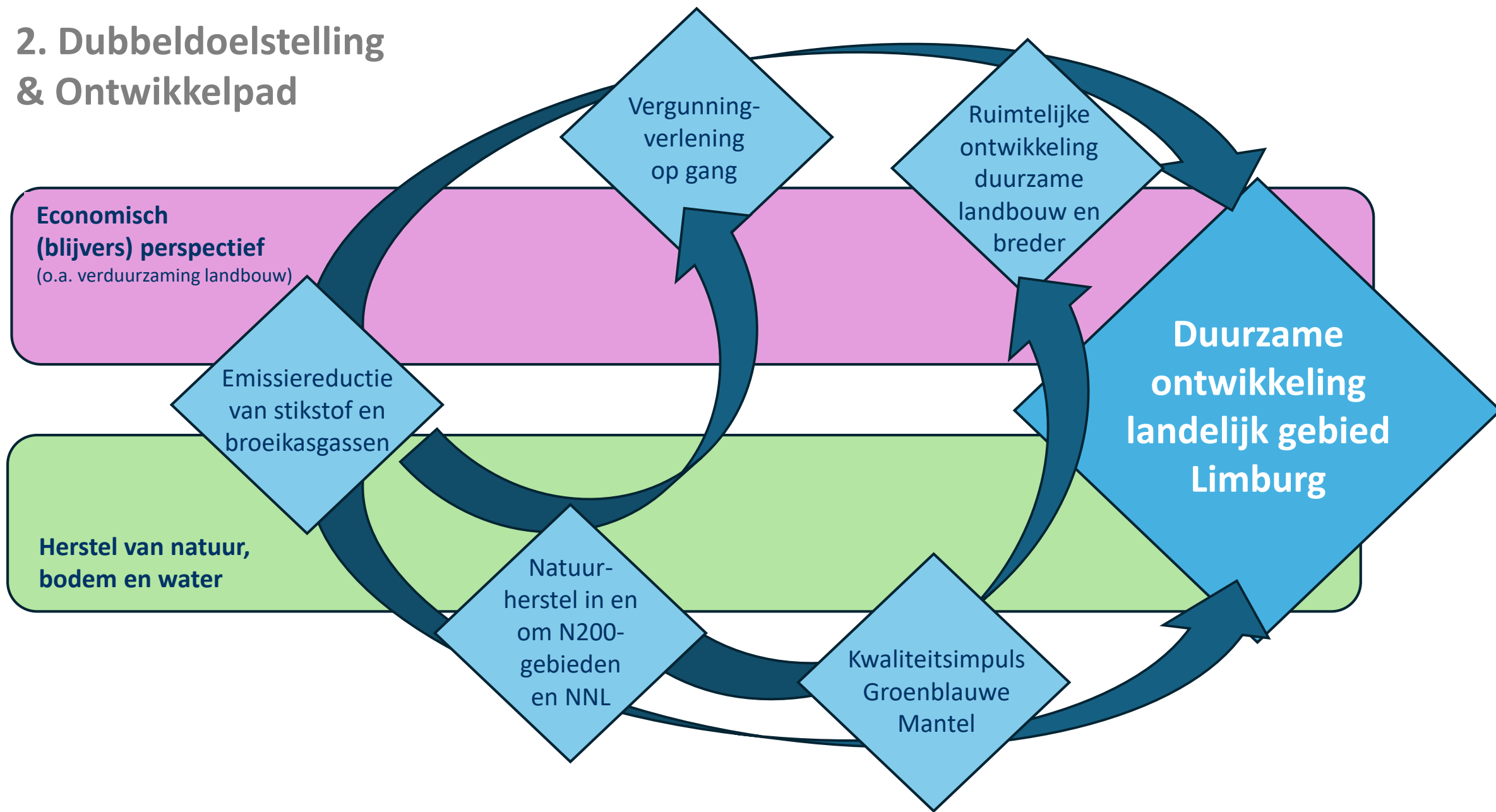
H4 Zicht op uitvoering

- 4.1. Uitgangspunten
- 4.2. Besluitvorming en organisatie uitvoering
- 4.3. Beschikbare financiële middelen
- 4.3. Monitoring en evaluatie

Bijlage 1: Toelichting maatregelen per N2000-gebied

Productbeeld:
Kort en krachtig,
uitvoeringsgericht,
in circa 25 à 30 pagina's

2. Dubbeldoelstelling & Ontwikkelpad

3. Uitwerking doelen: wettelijke doelen + aanvullende beleidswensen

Dubbeldoelstelling	Thema		Uitwerking doelen
Realisatie economisch, perspectief, waaronder voor verduurzaming landbouw	Landbouw	Ruimte, vergunningen en begeleiding	<ul style="list-style-type: none"> Helderheid in provinciale omgevingsbeleid over waar welke mogelijkheden en beperkingen voor de landbouw gelden (via uitwerking nieuwe zonering) Helderheid van het Rijk over houdbare vergunningverlening voor Pas-melders Helderheid over ondersteuningsmogelijkheden van individuele agrarische ondernemers bij verduurzaming van bedrijfsvoering
Realisatie wettelijke kerndoelen voor natuur, stikstof, water, bodem en klimaat	Natuur	Vogel- en Habitat Richtlijn (VHR)	<ul style="list-style-type: none"> Tenminste 30% van de in 2019 in een ongunstige staat van instandhouding verkerende VHR-soorten en -habitattypen weer in een gunstige staat van instandhouding gebracht of sterk positieve trend ingezet Uiterlijk in 2030 zijn zoveel mogelijk de landelijk negatieve trends voor alle VHR-soorten en -habitattypen gestopt Realisatie van 30% van het te ontwikkelen areaal dat nodig is voor een gunstige staat van instandhouding Realisatie van 1.300 ha nieuwe natuur (deels overlap met resterende ontwikkelopgave NNN) en 11.100 ha nieuwe agrarische natuur
		Natuurnetwerk en Natuurpact	<ul style="list-style-type: none"> Uiterlijk in 2027 verwerving van 1.269 ha voor nieuwe natuur ter afronding van Nationaal Natuur Netwerk in Limburg (in totaal 50.933 ha)
		Bossenstrategie, EU- Bossenstrategie / Klimaatwet	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie van 1.250 ha nieuw bos binnen Nationaal Natuur Netwerk, 2.250 ha nieuw bos buiten Nationaal Natuur Netwerk, 150 ha compensatie en revitalisering van 20.000 ha bestaand bos
		Groenblauwe dooradering	<ul style="list-style-type: none"> Toename groenblauwe dooradering tot 10% van het landelijk gebied in 2050 (buiten Nationaal Natuur Netwerk Limburg)
	Stikstof	Wet stikstof-reductie en natuurherstel (Wsn)	<ul style="list-style-type: none"> 40% van het areaal van stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden in 2025 onder de kritische depositiewaarde 50% van het areaal van stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden in 2030 onder de kritische depositiewaarde 74% van het areaal van stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden in 2035 onder de kritische depositiewaarde Deze drie landelijke doelen betekenen bijdrage van Limburg in emissiereductie van 3 kton ammoniak
	Water & bodem	Kaderrichtlijn Water (KRW)	<ul style="list-style-type: none"> Hydrologische condities voor alle Natura 2000-gebieden voldoen in 2027 aan ecologische vereisten Concentraties nutriënten (fosfaat en stikstof) in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen in 2027 aan wettelijke normen Concentraties gewasbeschermingsmiddelen in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen in 2027 aan wettelijke normen Grondwaterlichamen voldoen in 2027 aan de norm voor een goede kwantitatieve en kwalitatieve toestand per grondwaterlichaam, conform Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) Waar mogelijk herstel van meer natuurlijke toestand voor oppervlaktewaterlichamen (maatregelen uit Stroomgebiedbeheerplannen en herstel beekdalen)
	Klimaat	Koolstofvastlegging	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie van 0,03 Mton CO2 eq. koolstofvastlegging in minerale landbouwbodems in 2030 in Limburg
		Methaan, Klimaatwet	<ul style="list-style-type: none"> Reductie van 0,3 Mton CO2 eq. in 2030 in Limburg
		Adaptatie	<ul style="list-style-type: none"> Limburg is uiterlijk in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht

Voorlopig !

4. Maatregelen

Generieke
maatregelen

Gebiedsgerichte
maatregelen

Ruimtelijke sturing
landelijk gebied

Emissiereductie maatregelen

Herstelmaatregelen
hydrologische condities

Natuurherstelmaatregelen

Uitbreiding natuurareaal

Doorkijk uitvoering
vanaf 2028

Maatregelenpakket
korte termijn
2025 - 2027

**Criteria voor
prioritering
maatregelen:**

1. Urgentie & doelbereik natuur en water
2. Snelle uitvoerbaarheid
3. Meekoppelkansen andere opgaven

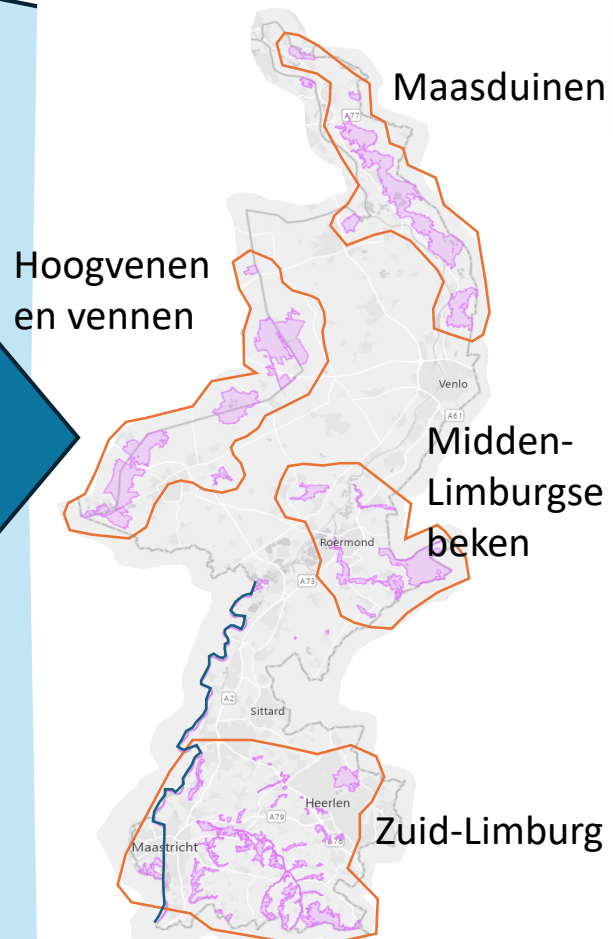
5. Herijking Gebiedsgerichte aanpak Limburg

Programmagebied 2025 - 2030

- Natura 2000 gebieden en omgevingen
- Natuur Netwerk Limburg
- Groenblauwe mantel
- Grondwaterbeschermings- en waterwingebieden

Focusgebieden 2025 – 2027

(N2000, omgeving & beekdalen)

Gebiedsprocessen en gebiedsprojecten 2025 - 2027

Gebiedsprocessen

Visie

Uitwerking

Realisatie

Gebiedsprojecten & maatregelen

Visie

Uitwerking

Realisatie

6. Voorbeeld uitwerking maatregelen voor een N2000-gebied

N2000-gebied: Sarsven en de Banen

Maatregelen

+ uitgebreidere
toelichting in bijlage

Emissiereductiemaatregelen

- Uitkopen of verplaatsen drie agrarische bedrijven

Herstelmaatregelen hydrologische condities

- Vernattingsmaatregelen, waaronder verwijderen drainage/sloten in agrarisch beheerde natuur

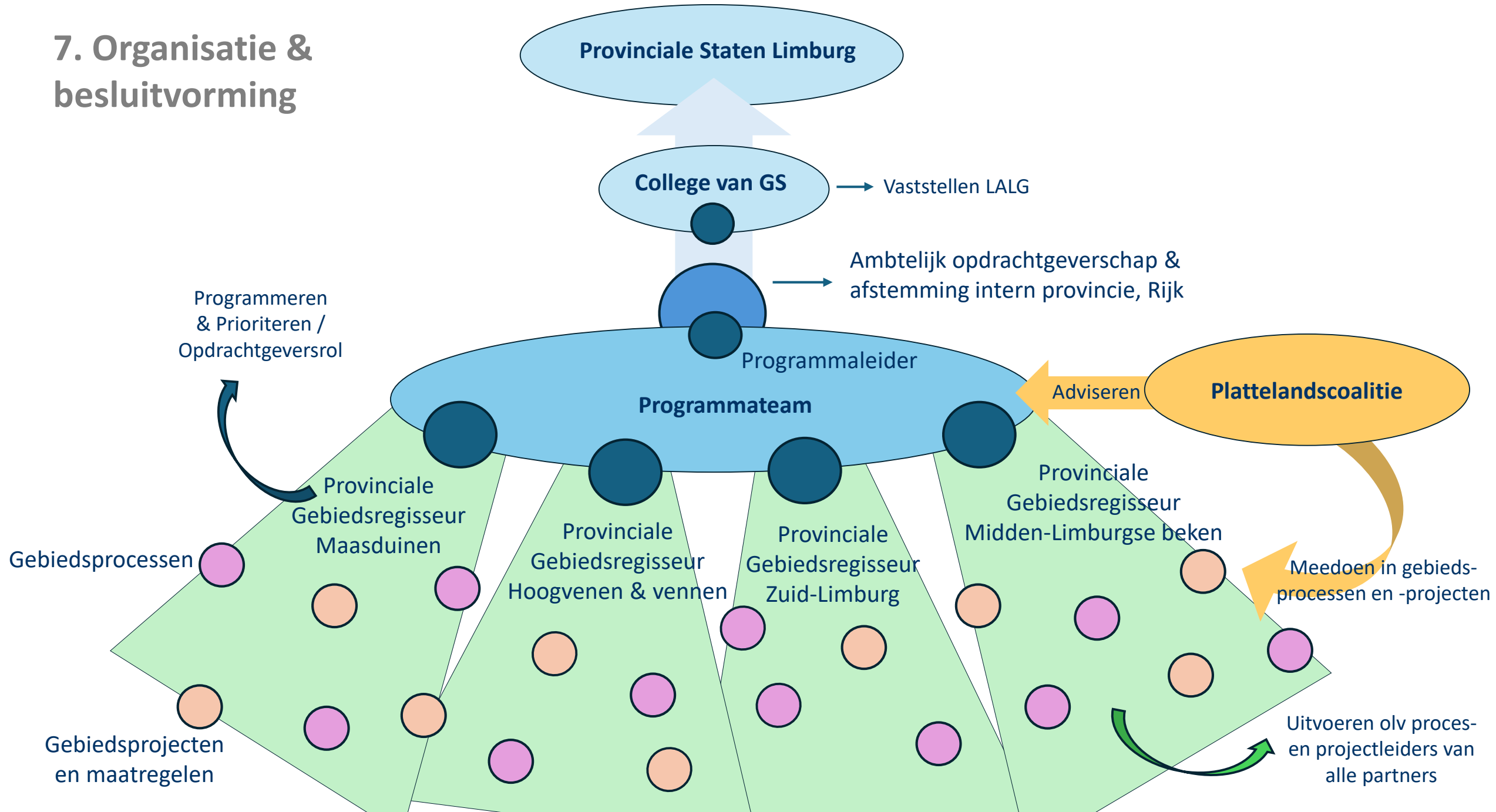
Natuurherstelmaatregelen: inrichting en beheer

- Verkenning realisatie 250 ha agrarisch beheerde natuur in omgeving (zonder bemesting, drainage en bekalking)
- Venuitbreiding
- Bestrijden gebruik vennen door ganzen als slaapplek
- Periodiek vrijzetten en/of maaien van venoevers
- Bestrijding watercrassula (invasieve exoot)

Uitbreiding natuurareaal en verbindingen

- Verkenning realisatie 100 ha nieuwe natuur in omgeving

7. Organisatie & besluitvorming

8. Aanpak & planning aanpak

